
Arkivkode:

Saksnr.: 2025/1574

Sak: 29

Møte: 11. september 2025

Arbeid med utdanningskvalitet

Fakultetet har gjennom mange år arbeidet målrettet og strategisk med kvalitetsutvikling innen utdanningsfeltet. Dette gjenspeiles i budsjett og prioriterte satsinger ved fakultetet. Denne saken oppsummerer det viktigste arbeidet gjort det siste året og videre satsingsområder.

Senter for forskningsbasert kvalitetsutvikling i realfagsutdanningen

Forskningssenter for realfagslæring (STEM Education Research Center – SERC) ble etablert ved Fakultet for naturvitenskap og teknologi i mars 2024. Senterets hovedmål er å styrke studentenes gjennomføring i realfagsstudiene, med særlig fokus på grunnnemnene. Dette skal oppnås gjennom forskningsbaserte undervisningsmetoder, utviklet og evaluert i tett samarbeid med fakultetets ansatte. Senteret har daglig leder, og tilknyttet administrativ ressurs, i tillegg til et advisory board utnevnt av fakultetet som ledes av visedekan for utdanning og har representasjon fra interne, og eksterne vitenskapelig ansatte samt studenter.

SERC skal fungere som en langsiktig prosjekthub for både intern- og eksternt finansierte utdanningsprosjekter. I tillegg skal senteret være en møteplass for undervisere og unge forskere fra alle institutter. Senteret er unikt i Norge, og et av svært få tilsvarende sentre i Skandinavia. Målsetning er å etablere senteret som ledende aktør innen disiplinbasert utdanningsforskning i Europa.

Mattestuen

SERC har også spilt en sentral rolle i opprettelsen og drift av Mattestuen i 2024. Dette lavterskeltilbudet er et spesielt rettet mot studenter i første studieår og gir dem mulighet til å arbeide selvstendig, men også tilbyr hjelp til å jobbe med matematikk i innføringseminene i en avslappet, sosial atmosfære. Gruppeledere fra ulike institutt ved fakultetet er tilgjengelige til faste tider, og finansieres fra fakultetet. Mattestuen ble raskt svært populær, og har vært brukt mye av studenter gjennom hele det første året og har også inspirert opprettelse av lokale tilbud på Institutt for fysikk og teknologi og institutt for informatikk.

Postersymposium

Våren 2025 ble postersymposium for første gang arrangert i Realfagbygget. Postersymposiet er utviklet ved Institutt for biovitenskap gjennom deres SFU BioCeed, og involverer studenter

direkte i forskningsprosessen gjennom utdanningen. En viktig suksessfaktor er godt samarbeid mellom undervisere, studenter og studieadministrasjon. Studentene får erfaring med forskning og forskningsprosessen for å bygge kunnskap, ferdigheter og kompetanse relevant for fremtidig arbeidsliv. Symposiet er ble i 2024 tildelt Ugleprisen, UiBs egen pris for utdanningskvalitet. I vårens symposium deltok også emner fra flere andre institutt ved fakultetet, og det er en målsetning om å utvikle konseptet til å inkludere bidrag fra alle institutt, og tilby flere mulige format, blant annet ved å inkludere bidrag fra emner innen innovasjon og arbeidslivspraksis.

Kollegialitet og delingskultur og kompetanseutvikling

Fakultetet viderefører praksis med faste, månedlige møter med utdanningsledere fra alle institutt. Her diskuteres strategiske satsinger, og tverrfaglige tiltak for undervisning, rekruttering og kvalitetsarbeid. Møtene er viktige for å styrke den kollegiale tilnærmingen til undervisning på NT-fakultetet, samtidig som disiplin spesifikke utfordringer blir synliggjort.

Faste samlinger i den såkalte "NT-100-klubben", hvor emneansvarlige for fakultetets førsteårsemner diskuterer beste praksis, og videreutvikling av undervisnings-, og vurderingsformer videreføres også i samarbeid med SERC.

Fakultetet arrangerer årlig et underviserseminar for alle undervisere og ansatte som arbeider med undervisning. Medlemmer fra Pedagogisk akademi er sammen med visedekan for utdanning og SERC ansvarlige for faglig opplegg og gjennomføring. Årets tema var Autentisk læring - læringsaktiviteter tett på fagets anvendelse i forskning og samfunn.

Flere institutt legger også til rette for gode kollegiale møteplasser hvor man jevnlig samles til utdanningsfaglige foredrag og diskusjon.

Fem vitenskapelige ansatte ved fakultetet fikk i 2025 tildelt status som fremragende underviser, og Pedagogisk akademi har nå 24 medlemmer. I tillegg mottok to av fakultetets ansatte Olav Thons pris for fremragende undervisning. Pedagogisk akademi vil samarbeide tett med SERC og fakultetet fremover for å etablere ytterligere tiltak og samarbeidsarenaer for å fremme utvikling og kvalitet i utdanningen.

Studentaktive læringsformer og utvikling av studietilbud.

Fakultetet har gjennom flere år, ved SFU-arbeid, og egne initiativ i ulike disipliner, hatt fokus på undervisningsformer som aktiviserer studentene i læringsarbeidet. Det er godt innarbeidet i mange emner, og det er ønske om å ta i bruk i nye studentaktive læringsformer i et økende antall emner.

Stadig flere fagmiljø ser på muligheter for å videreutvikle sin undervisning og sine studieprogram innenfor sine rammer, men søker også eksterne midler til dette.

UIB lyser hvert år ut insentivmidler for å fremme utviklingstiltak for å styrke studiekvalitet og gjennomstrømming. Det ble sendt inn åtte søknader fra fagmiljø på fakultetet, og hele fem av disse fikk tildelt midler, noe som viser at engasjement og vilje til utvikling har et godt fundament på fakultetet.

Læringsareal

Med økende fokus på studentaktiv læring og nye vurderingsformer er behov for egnede undervisningsrom viktig, og tilgang på egnede rom en utfordring. Fakultetet arbeider langsiktig med prosjekt for rehabilitering og nybygg over hele Realfaghøyden, og læringsareal har stort fokus i dette arbeidet, men det er også behov for å utvikle og utnytte eksisterende areal. Flerbruksrom som kan støtte ulike undervisningsformer og også ivareta studentenes behov for gruppeundervisning og leseplasser er etterspurt, og det arbeides kontinuerlig med arealutvikling. I 2024 ble rom som var brukt til felles studieplasser bygget om til aktivt rom 4, som er tilrettelagt både til gruppe-, og plenumsundervisning. Utenom timeplanlagt undervisning er rommet tilgjengelig for studenter for selvstudium og gruppearbeid.

Satsinger fremover

Kunstig intelligens vil være svært viktig i arbeidet med all læringsaktivitet og studiekvalitet fremover. Behov for kompetanse er stort blant både undervisere, studenter og studieadministrasjon. Vi vil måtte reflektere over bruk; hvordan sikre studenters læring, hvordan vil vurderingsformer bli påvirket, hvordan motivere og veilede studenter og mer.

Det planlegges for lærersamlinger med KI som tema, både for å øke kompetansen, men også dele erfaringer og forslag til bruk.

Frafall og gjennomføring på normert tid er noe som har kontinuerlig fokus, og vil fortsatt være sentralt i arbeid med utdanningskvalitet. Konkurransen om studentene vil øke i årene fremover, og en robust studieportefølje, god undervisning, gode læringsareal og ikke minst et godt studiemiljø er avgjørende for å rekruttere og beholde studentene. SERC, NT-100 klubben og ikke minst tiltak på de enkelte institutt er avgjørende for å redusere frafall.

Ved å øke synlighet av Pedagogisk akademi, og bruke den kompetansen medlemmene har vil også bidra til å styrke delingskultur og kollegialitet på tvers av fakultetet.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar saken om arbeid med utdanningskvalitet til orientering.

25.08.2025/Bianca Nygård/Monica Jordheim

Gunn Mangerud

dekan